

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XLVIII. Pœnitentia & Confessio Sacramentalis, præsertim si
frequens sit, roborat animam, & debilitat inimicos, passiones, & malas
consuetudinis ejus, quibus capta fuerat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XLVIII.

Schin.

Adduxisti diem consolationis, & fient similes mei. *Thren. I. v. 21.*

DE ANIMA.

Pœnitentia, & Confessio Sacramentalis, praesertim si frequens sit, roborat animam, & debilitat inimicos, passiones, & malas consuetudines eius, quibus capta fuerat.

I. **M**agnam quondam Mardocheo, sub Rege Assuero ^{vt liberentur Iudaei.} erant capientes, qui se ceperant, & subjecerant exactores suos, tam Babylonios, quam Persas.

II. 14. v. 2. **M**agnam quondam Isaias Propheta Israelitis annuntiaverat consolationem, de futura eorum post excidium Babylonis, liberationem: *Et erunt capientes, qui se ceperant, & subjecerant exactores suos.* ^{vt liberentur Iudaei.}

Chaldaica Monarchia subvertitur **Q**uibus verbis Isaias, idem insinuare voluit, quod hic Ieremias: *Adduxisti diem consolationis, & fient similes mei.* Diem scilicet, quo per Persas & Medos Chaldaica Monarchia destruetur, ad liberandum à captivitate populum, & tunc hostes, Chaldaeis, & Babylonii *fient similes mei*, in captivitate, vastitate, & miseriis: Tunc enim Iudaei, dominante maximè Daniele sub Dario, & Esther Regina cum

Moraliter, in captivitate trahitur anima peccatrix ab Assyriis, Aegyptiis & Chaldaeis: *Aegypto manum dedimus & Assyriis,* ^{Thren. 5. v. 5.} per quos, ipsi Expositores, malignos spiritus intelligunt, quibus se captivam offert, & victas manus sponte subicit peccatrix anima, cui diem consolationis, post perpeffas diabolici jugi & captivitatis angustias, adducit divina gratia, dum per pœnitentiam, & sacramentalem maximè confessionem à servitute diabolica liberatur anima, & tunc exultans

Anima pœnitens

Fff 2 adve-

*Liberatur advenisse gaudet diem consolatio-
à suis ho-
stibus,*

quo inimici infernales, & malignæ passiones (quorum captivitate detinebatur) sicut similes illi, debilitata scilicet, vi etæ & captiva, dum anima pœnitens erit capiens, qui se ceperant, & subjiciet exactores suos, jam non Pusillanimis, & infirma, sed generosa, & fortis; pœnitentia enim, & Confessio sacramentalis præsertim frequens roborat hominem contra inimicos & debilitat passiones, & malas consuetudines suas, à quibus prius fuerat captus.

II.

Inter alios salubres Sacramenti Pœnitentiæ effectus, etiam hunc ponit Doctor Seraphicus, quod *in bono adjuvatur*: Primò *in oratione ad impetrandū*, 2. *In operatione ad fructificandum*, 3. *In tentatione ad triumphum*, ut scilicet per pœnitentiam non tantum hostibus similes, sed etiam superiores viribus effecti, subjiciamus exactores nostros. Civitatem Hai expugnaturus Josue, tria millia virorum cum hoste dimicaturus emisit, sed incolæ urbis Hai eruptione factâ in fugam verterunt Hebræos, multisque ex suis desideratis hi in castra reversi sunt. Magnum infelix hoc certamen populo timorem injecit, & ipse Josue cum senioribus Israël coram Arca Dei in terram prostratus, & acceptam cladem

Pœnitentia adjuvat, & confortat.

deplorans, divinum imploravit subsidium. Cui Dominus: *Iosue, surge, cur jaces pronus in terra?* Hoc est (uti eruditissimus Tostatus exponit) *surge, non jaceas in pulvere, quia hoc non prodest; sed magis surge ad ulciscendam injuriam factam Deo.*

Hai (teste Hugone) interpretatur Chaos, & significat luxuriam, quæ est caput omnis confusio- nis, ubi, quot sunt habitatores, tot sunt intentores libidinis, primi motus, cogitationes & huiusmodi. Difficilis & periculosa cum hoc hoste pugna est, etiam generosissimos heroes, & servos Dei, Davidem, & alios per insidias superavit, & prostravit. Unde talis victus, de viribus suis merito diffidens, cum Josue in terram prosternitur, ac divinam gemens implorat opem. Accepta quidem Deo est hæc supplex peccatorum prostratio, interim tamen non eos vult ita imbelles, & timidos jacere, sed hortatur ad surgendum, & addit vires & animum. *Surge: non jaceas in pulvere; quia hoc non prodest; sed magis surge ad ulciscendam injuriam factam Deo; Dei munus præsidio hostes aggredere animosè, atque detecto & ejecto per sacramentalem confessionem Achan, ac per contritionem lapidato, igneque amoris, pallio, reliquisque Jerichuntinis spoliis ac peccatorum reliquiis consumptis, novum*

Iosue, 7. v. 9.

Alph. Tostatus hic c. 7. q. 19.

Hugo in Iosue c. 8. v. 4.

Hai Chaos interpretatur.

Significat mundum & vitia.

7. Iosue. 8.
1. .
Contra ea
pugnandū

vum resume animum, ad capi-
endos, & vincendos eos, qui
te ceperant, & vicerant. Ne
timeas, neque formides; tolle tecum
omnem multitudinem pugnatorum,
omnes animi vires collige, &
divinae gratiae auxiliariis
copiis conjunge, & confurgens
ascende in oppidum Hai, con-
tra vitia, vel mundum, ut Hu-
go glossatur.

recordatione & confessione
diabolum, de victoria jam tri-
pudiantem expugnat. Sic er-
go anima poenitens capit eos,
qui se ceperant, & subjicit
exactores suos, eò firmius post-
hac perstitura, quò incautiùs an-
tea fuerat prostrata. Hinc di-
vus Gregorius: *Iustorum certè
casus, quodammodo status eorum est,
quia aliquando permittuntur cadere,
ut semper valeant fortius stare; Per-
mittuntur, ut in malis corruant, ne
summa virtutum dona per elationem
perdant. Nullus igitur per ca-
sum desperet, sed generosius
ad pugnandum surgat.*

S. Greg I.
6. c. 2. in
lib 1 Reg.
15.

III.
Notandum verò maximè est,
quod cives Hai victoriã elatos
singulari stratagemate devicit
Josue: Nam collocatis copiis
in insidiis, ipse simulatã rursus
fugã, terga vertit, quare hosti-
bus fugientium terga velocissi-
mè insequentibus levavit cly-
peum Josue, tum verò surgen-
tes ex insidiis Israelitã, non
tantum insequentium tergis in-
hæserunt, sed etiam pergentes ad
civitatem ceperunt, & succenderunt
eam; hostibus etiam undique
circumvallatis, & ad interne-
cionem deleris, ut ne nuncius
quidem cladis superesset. Ad
vertit hîc Cardinalis à S. Caro,
Hai capitur ab illi, qui post tergum
sunt; Quia peccati recordatio cum
exprobratione, maximè diabolum
expugnat. Dum enim Josue, id
est, ratio, acceptæ prius cladis
memor, fugam capit, & occa-
siones priores, societates, ac
consuetudines declinat, tum
voluntas ardenti dolore, &
proposito, tergis hostium insi-
stit, & dolorosã peccatorum

In fugam
verſi non
deſperant.

Hug. Card
hic.

Iustorum
casus eo-
rum sta-
tus est.

Ligatus à Judæis Samson
duobus novis funibus, capti-
vus, licet non invitus, ductus
est, Philistæorum manibus tra-
dendus. Occurrentibus ergo
Philistæis, & jam de præda ex-
ultantibus, irruit spiritus Domini
in eum, & sicut solent ad odorem ig-
nis ligna consumi, ita vincula, qui-
bus ligatus erat, dissipata sunt, &
soluta. Rursus ab hostibus in
urbe Gaza obsessus Samson, po-
situs in porta civitatis custodi-
bus, non tamen animum de-
spondit, sed ad medium noctis con-
surgens, apprehendit ambas porta-
fores, cum postibus suis, & serã, por-
tavit ad verticem montis. Expo-
nunt hæc quidem Doctores in
sensu mystico de Christo, qui
portas, & vincula mortis, &
infernî dirupit, sed non mi-
nus hæc moraliter de anima poe-
nitente

Samson

rumpit
funes.

Iud. 15. v.
14.

Iud. 16.
v. 3.

Et portas.

Mal. 15. pletur: Mirificavit omnes voluntates meas in eis; multiplicatae sunt infirmitates eorum; id est, (ait Moral.) peccata, quae sunt infirmitates animae, postea acceleraverunt, ad currendū per fidem, ad Christū, tantō tenacius Christo impostērū adhaesuri, quantō longius ab eo fuerant averſi, & tanto ardentius contra malignos hostes dimicaturi, quantō turpius ab iis fuerant prostrati. Persequar inimicos meos, & comprēbendam illos, & non convertar, donec deficiant: confringam illos, nec poterunt stare, cadent subtus pedes meos.

Varia est bellantium fortuna, nec ita prosperē res geri possunt, quin subinde adversa fors eveniat, & etiam victoris caput tela feriant, quae animum tamen generosum frangere non debent: Uti etiam David ducem suum Joabum, accepto Uria occisi nuncio animaverat: Non te frangat ista res: varius enim eventus est belli. Non minū in bello & conflictu spiritali, varius est eventus, nec semper secundā pugnatur fortunā, subinde etiam victricem manum contingit succumbere, hisce adversis eventibus non frangi debet generosus animus, sed ardentius in hostem insurgere, illius exemplo, quem abducit Virgilius,

Sic & in pugna spū rituali. Acrior ad pugnam redit, & vim suscitāt irae. Sic fideles Athletae acceptā su-

binde ab hoste plagā vulnerati, non despondeant, non frangantur animis, sed acriores ad pugnam redeuntēs, vim suscitent irā.

Sic David turpiter ab hoste prostratus, non tamen se illi tributarium fecit, sed poenitentiae armis debellare hostem aggressus, ulcisci injuriam non cessavit. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei. In quae egregiē divus Basilius: Per oculos contra iaculatus est, & lacrymis diabolum convulneravit. Vidisti virum optimum sauciatum, nec acceptā plagā quicquam de strenuitate remittentem? Vidisti derepentē succumbentem, & subitō emergentem?

Pari generositate in hostem victorem exarsit Apostolorum Princeps, trinā negatione percussus, sed trinā postea confessione se generosē ultus. Multiplicatae sunt infirmitates ejus, sed postea acceleravit, dum foras egressus non tantū flevit amare, sed etiam apparenti sibi post gloriosam Resurrectionem Salvatori ter animosē contestatus: Domine tu scis, quia amo te. Vide quantō melior factus est, & moderatior, (ait S. Chrysostomus) non amplius temerē perstat in sententiā; & cautior, & ardentior effectus. Nunquam Petrus tam cautē, & dextrē trina in hostem amoris tela vibrasset, nisi prius incautus trino negationis ictu fuisset vulneratus.

Sic

David prostratus generosē surrexit.

Plal. 118. v. 136. S. Basilius orat. 17.

Sic & Petrus.

Ioan. 21. v. 16.

S. Chryf. hom 87. in Ioan.

Et alij peccatores poenitentes.

Sic Petri exemplo Augustinus sic Magdalena, sic Pelagia, sic Maria Aegyptiaca, sic Wilhelmus Aquitaniae Dux, aliiq; innumeri sancti casibus, & vulneribus ad illatam Deo injuriam vindicandam excitati, acrius bellum redintegrarunt, & postea ita acceleraverunt, ut plurimos in Ecclesia Sanctos, virtute, ac vita rigore & sanctitate antecellerent, omnibus peccatoribus ad Deum convertendis exemplo, & terrori hostibus taretis facti.

VI.

Ad debellandum hostem non tam viribus, & generositate, quam sedula vigilantia, & circumspicione opus est: Hinc hoste moenia urbis, aut aggerem violenta manu conscensuro, mox vigiles ad arma conclamando praesidiarios excitant, concurrunt ad arma, telis, gladiis, ac hastis murum scandentes djiciuntur inimici, ac etiam subinde aqua fervens & calida pro lixivio hostium capitibus affunditur. Haud secus si hostes maligni cor hominis occupare attentant, aut jam ipsos muros occuparunt, & antemuralia, externos scilicet sensus, & motus sensuales, tunc ad arma conclamandum. Et quidem (uti Seraphicus meusasserit) Est poenitentia sicut clamor contra fures, sicut arma contra hostes. Et quidem clamor est contra fures, & furtivo pede ir-

rumpentes hostes malignos, quantum ad Confessionem: Nam sicut ad clamorem fugiunt fures, sic poenitentia clamosa confessio, vel oratio fugat demones, qui intempe-

Quo prae-
dicitur mi-
micu,

sta quasi nocte, & furtivis armis castrum animae aggredi conantur, & occupare. Nihil hoc clamore, & confessione peccatorum, hosti formidolosius, qua omnes ejus deteguntur maligna consilia, & insidiae. Terenderat Rex Syriae in certo loco insidias Israelitis, sed a Propheta Elifaeo Rex Israel admonitus praecipit locum, & sic elusis, ac detectis insidiis conturbatus Rex Syriae, proditorem se inter duces suos habere suspicabatur. Sed ab uno sibi astantium procerum didicit, quod Elifaeus Propheta, 4. Reg. 6. qui est in Israel, indicat Regi Israel v. 12. omnia verba, quae locutus fueris in conclavi tuo, sicut igitur per Elifaeum omnes hostium conatus irriti facti sunt, ex consilio, & insidiarum detectione, sic per Confessionem, in qua maligni hostis consilia, ac tentationes deteguntur, omnes illorum conatus irritantur, & sicut per clamorem fures, sic per Confessionem maligni hostes fugantur. Unde (ait ulterius S. Bonaventura) in figura huius Confessionis dicitur. 1. Mach. 4. Quod timore Juda, qui interpretatur Confessio, repulsi sunt inimici.

Deteguntur
insidiae.

1. Co
10. V
1. Co
9. V.

S. R.
cie.

Co
10.
ca.

Confessio
est sicut
clamor.

S. Bonav.
Dicitur.

Est insuper (pergit Seraphicus)

Satisfactio. *Artra hostis,* maxime quantum ad satisfactionem, nam satisfactio penitentis, sicut jejunium, & elemosinas sunt quedam penitentis arma. Nam dicit apostolus: *Arma militie nostrae non sunt carnalia, sed (supple) carnis macerantia.* Hae armagenerose vibravit in hostile tergum Apostolus; Sic pugno, non quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitutum redigo.

S. Bonav. cit. Denique est penitentia sicut aqua calida contra canes, & maxime quantum ad contritionem. Sicut enim cum aqua calida canis eicitur de coquina, sic cum aqua lacrymarum ferventium eicitur diabolus, & peccatum de anima. Tenacem gerunt canes de culina impressionem, in qua semel ferventi aqua balneati vix exusta & calva pilis pelle, redierunt, nec minus demones, canes & Cerberi illi infernales calida semel contritionis aqua exusti verentur ad talem ulterius accedere culinam.

VII. Unde ad terrorem demonum, hac aqua calida semper anima debet esse instructa, armis satisfactionis semper accincta, & ad clamorem confessionis semper parata: *Clama ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam in confessione contra inimicum.* Nec frustra nos hortatur Psaltes regius: *Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi* P. Franc. Iosephi Op. IV.

omnes; In quo commendatur frequentia confessionis, glossatur Hugo hic Carensis: Maxime enim ex hac vires contra infernales hostes accipit. Ex voluntate mea confitebor illi, ait Psalmista, & statim subjungit: *Dominus fortitudo plebis suae.* Ac si aperte diceret, ex voluntaria confessione recipitur (scilicet fortitudo) ait Seraphicus, qui insuper addit: *Per confessionem adjuvamus utique in tentatione ad triumphum.*

Cum ergo Penitentia lacrymae, satisfactionis arma, ac Confessionis clamor maxime ad debellandum malignum hostem nos adjuvent, mirum non est totis viribus ab hoste impugnari hoc satisfactionis armarium, confessionis tubam obtundi, & influxum, atque canalem lacrymosa contritionis, ac gratiae sacramentalis abscindi.

Subigenda Civitati Bethuliae malignum Holoferni submittrarunt consilium Ammonitae, & Moabita, ponendos scilicet custodes fontibus, & intercidendos aquae ductus, sic sine gladio ad deditionem cogendos fore Hebraeos. Eodem stratagemate fideles oppugnare, & expugnare nititur Holofernes tartareus cum suis Ammonitis & Moabitis, intercidendo scilicet aquae ductum. Quod bene considerat Lyranus: *Per fontem (inquiens) qui influebat aqua ductum in Bethulia, signifi-*

Hugo hic Carensis: Maxime enim ex hac vires contra infernales hostes accipit. Ex voluntate mea confitebor illi, ait Psalmista, & statim subjungit: Dominus fortitudo plebis suae. Ac si aperte diceret, ex voluntaria confessione recipitur (scilicet fortitudo) ait Seraphicus, qui insuper addit: Per confessionem adjuvamus utique in tentatione ad triumphum.

S. Bonav. ferm. 5. Rogat.

Hanc impedire demones quarunt.

Holofernes aqua ductum intercidit ludith. 7. v. 9.

Lyranus hic.

Fons est Christus, signifi-

Ggg

ficatur Christus, qui fons est gratiæ, à quo aquæ ductus gratiæ (maximè autem gratiæ sacramentalis) fluit in Ecclesia. Hunc autem fontem diabolus non potest tangere, sed gratiæ fluxum, prout recipitur in hominibus, frequenter intercudit per peccatum mortale; Et non tantum per peccatum, sed maximè per negligentem incuriam, & omissionis intercisionem. Si enim frequentia Sacramentorum negligatur, etiam influxus gratiæ sacramentalis (qua maximè anima ad resistendum vitiis confortatur) absconditur; & sic successivè deficientibus viribus, & influxu gratiæ, ad deditioem cogitur anima. Quare summo opere ad conservandum hunc aquæ ductum invigilet Anima Christiana, non ad recreandam tantum, sed etiam ad lavandam animam. Per hunc enim aquæ ductum nobis ex sanguine suo præparatum, non tantum fontis, sed etiam balnei nobis utilitatem contulit.

VIII. Piscinam probaticam commemorat fuisse Jerosolymis Evangelista, quæ cognominatur hebraicè Bethesda, quinquè porticus habens: In hanc post aquæ ab Angelo factam commotionem primus descendens, sanabatur à quacunquè detinebatur infirmitate. *Piscina* (teste meo Doctore Seraphico) est *penitentia*, qua lavamur à sordibus peccatorum.

S. Bonav.
ferm 2.
Dom. 4.
Pent.

*Piscina
probatica*

.. Quinquè porticus, sunt quinquè sensus, in quibus jacet, per carnalia desideria, multitudo languentium in mala consuetudine. O quam miseri hi infirmi homines morbis & infirmitatibus variis oppressi! O paralytici pigritiâ, cæci per sui ignorantiam, inflati per superbiam, hydropici per avaritiam, febricitantes per luxuriam, phrænetici per iram, apopleptici per gulam, hæctici per invidiam, &c. Sed non desperent hi, à quacunquè detineantur infirmitate, sola hæc pœnitentiæ piscina curandis omnibus his malis, & infirmitatibus sufficit.

Sed non sufficit hanc piscinam solam attingere, sed in ea lavari, & non tantum una vice: Nam sicut æger in medicinale balneum se conferens, vix prima & secunda vice sordes abluet, nec balnei adhuc efficacem sentiet virtutem, sic in pœnitentiæ piscinam se immitens, sordes quidem abluet peccatorum, ut tamen humorum refrigerationem, membrorum contracturam, tumorem, & alias indispositiones longa consuetudine contractas curare possit, frequentiori opus est piscinæ balneo. Hinc Naaman Leproso, non tantum lotionem in Jordane præcepit Elisæus, sed iteratam lotionem: *Vade & lava te septies in Jordane.* Sic etiam peccatorum consuetudine

Est pœnitentia.

Non est tantum ad lavandum, sed ad confortandum.

4. Reg.
5. v. 10.

Naaman
septies la-
vavit se
in rivis de
Euphrate.

tudine infirmatus, non una tantum vice, sed septies in anno se lavet, necesse est; sic successivè noxiis humoribus consumptis nervi confortabuntur, paulatim pedibus insistere, per aliquos passus & dies, sine lapsu progredi, & demum, resumptis totaliter viribus, currendo poterit accelerare, & hostilibus viribus jam non impar & insufficientis, inimicorum non amplius pavebit incurfus: multiplicata sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt, gratiâ sacramentali contra malas consuetudines confortati.

Sic igitur roborati, ad ultiscendam injuriam factam Deo se erigant, & vertentes terga, per peccati recordationem, civitatem Hai, mundana, & carnalia sua desideria expugnent;

amissis licet capillis divina gratiâ non desperent, sed iis per Dei misericordiam succrescentibus, divinum implorent auxilium, ad vincula, & portas æreas peccatorum confringendas; Post lapsum acriores ad pugnam redeant, & vim fuscitent iræ per arma pœnitentiæ, quæ ad subjiciendos exactores suos, & capiendos eos, qui se ceperant, adjuvant, & fient similes mei. His itaque armis instructos gratiâ sua adjuvabit Deus ad triumphum, & post lugubres clades & lapsus adducet diem consolationis, & liberationis, quo ex Babylonica demonum captivitate egressuri, in cœlestem revertentur Jerusalem, ibi perfecta libertate, ac quiete fruituri per sæcula, Amen.

DISCURSUS XLIX.

Schin.

Omnes inimici mei audierunt malum meum, lætati sunt, quoniam tu fecisti. *Thr. 1. v. 21.*

DE ECCLESIA.

Dolet Ecclesia, quòd fideles tam parum sibi invicem compatiantur, & supportent.

1.
Vulturum
olfactus.

O Doratum intensissimum habent vultures, ita ut cadaverum odorem etiam ex longinquis locis concipiant; Nam ut Bartholomæus Anglus testatur, existentes ultra mare sentiunt cadavera ex ista parte,

Ggg 2

&